

CEMİL KANUKŞU

Mimoz'a'da
Elli Gram

CEMİL KAVUKÇU

MİMOZA'DA
ELLİ GRAM

Can Çağdaş

Mimoz'a'da Elli Gram, Cemil Kavukçu

© 2010, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2007

3. basım: Aralık 2020, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Dizi tasarım ve sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Başak Nur Vanlıoğlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak deseni: Melih Kavukçu

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4792-2

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750747922

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CEMİL KAVUKÇU
MİMOZA'DA
ELLİ GRAM

ÖYKÜ

Resimler

Cemil Küçükfilibe

♥can

Cemil Kavukçu'nun Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Uzak Noktalara Doğru, 1995
Yalnız Uyuyanlar İçin, 1996
Bilinen Bir Sokakta Kaybolmak, 1997
Temmuz Suçlu, 1998
Dönüş, 1998
Dört Duvar Beş Pencere, 1999
Pazar Güneşi, 2000
Gemiler de Ağlarmış, 2001
Başkasının Rüyaları, 2003
Suda Bulanık Oyunlar, 2004
Gamba, 2005
Angelacoma'nın Duvarları, 2008
Tasmalı Güvercin, 2009
Düşkaçıran, 2011
Aynadaki Zaman, 2012
Örümcek Kapanı, 2013
Üstü Kalsın, 2014
O Vakit Son Mimoza, 2015
Maviye Boyanmış Sular, 2016
Yüzünüz Kuşlar Yüzünüz, 2017
Balyozla Balık Avı, 2019

CEMİL KAVUKÇU, 1951'de İnegöl'de doğdu. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Jeofizik Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi (1976). Öyküleri, 1980'den bu yana çeşitli dergilerde yayımlandı. *Patika* adlı eseriyle 1987'de Yaşar Nabi Nayır Öykü Ödülü'nü, 1996'da *Uzak Noktalara Doğru* adlı öykü kitabıyla Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 2009'da *Angelacoma'nın Duvarları* adlı anlatısıyla da Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü, 2013'te Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

Her gün tövbe eder bozarız biz
Őanı Őerefi de boőarız biz
Kusur iŐlersek ayıplamayın
SarhoŐ doėduk, sarhoŐ yaŐarız biz¹

ÖMER HAYYAM

1. Sabahattin Eyüboėlu evirisinden: *Bütün Dörtlükler*. İstanbul, İŐ Bankası Kültür Yayınları, 2004.

İçindekiler

İKİZCE

İKizce	15

MİMOZA

Mimoza'da Elli Gram	33
Tufan, Nam-ı Diğer "Erkek" ya da "Huysuz Kadın Terbiyecisi"	51
O Gecelerden Biri	71
Azbulunur	79
Kimse Dokunmuyor Bana Ama, Dokunmayın Bana Demek Hoşuma Gidiyor	95
Zeki Abi	105
Yine Ben	113
Baba Hasan	119
Kuruntusuz ve Beklentsiz	127
Aykan Hoca	135
Doktor	143

CERRAH

Leyla Bir Özge Candır	153

İKİZCE

İKİZCE

Burada zaman, her gün biraz daha yavaşlıyormuş gibi geliyor, yavaşlamakla kalsa iyi, durduğunu bile düşündüğüm oluyor. Thomas Hardy'nin *Çılgın Kalabalıktan Uzak* başlığıyla dilimize çevrilen romanı, daha doğrusu romanın adı, burada geçirdiğim günlere "cuk" diye oturuyor. Öyleyiz işte, çılgın kalabalıktan, karmaşadan,

gürültüden, kısacası her türlü kirlilikten uzaktayız. Karacabey Ovası'nda, Apolyont Gölü'ne hâkim, adını aldığı deve hörgücü gibi iki tepenin eteğine kurulmuş İkizce Köyü'nün yamacında, köyü kuşbakışı gören, mimarisiyle öbür yapılardan hemen ayrılan evdeyiz. Daha yukarıımızda başka yapı olmadığı gibi, çevremizde de yok.

Altı yıl önce, bir tanıdıklarının ısrarıyla satın aldıkları bir dönümlük araziye bir gün ev yapacaklarına hiçbir zaman inanmamıştı arkadaşım. İnanacak gücü de yoktu. Yaşama sırtını dönmüştü o yıllarda.

Geleli on gün olduğu halde, aylardır burada yaşıyor-muş gibiyim. Televizyon şimdilik yok evde (ama olacak), bu bizim için büyük bir şans. Olsa, izlemesek bile açılacağını, görüntülerden sıkıldıkça kanallar arasında dolaşacağımızı ve kapamayı asla akıl edemeyeceğimizi biliyorum. Köye gazete de gelmiyor. Haberleri radyodan dinliyoruz. Genellikle de dinlemiyoruz. Kısa bir süre için bütün çil-gınlıkların dışında kalmanın tek yolu bu olsa gerek.

Geniş verandada, taş zemine serilmiş eski bir halının üzerindeki büyük şiltede yatıyorum. Bir bölümünü duvara yasladığım öbür şilte de yastık görevi görüyor. Apolyont Gölü, kuş uçuşu, olsa olsa beş kilometre uzaklıkta. Birkaç evin damında ipe asılmış renkli çamaşırlar dalgalanıyor rüzgârda. Köpek havlamaları da olmasa köyde kimsenin yaşamadığını düşüneceğim. Günün her anı rengi değişen göle bakıyorum. Bugün görünüşü bir tuhaf, birkaç bulut düşmüş de, düştükleri yerleri bulandırmış gibi desenli görünüyor yüzeyi. Dün metalik maviydi, poyrazın şiddetli estiği üç gün önce ise çamur rengi. Ortamın sessizliği ile bütünleşen bir görüntü bu; rahatlatıp huzur verdiği kadar yaşamdan da koparıyor insanı. Hiçbir şey yapmadan ağaç gibi, ot gibi yaşamaya bir çağrı bu aynı zamanda. Doğanın eğitici gücüne de bırakıyorsun kendini. Sabrı öğrenmenin en etkili yolu. Hu-

zuru bulmak ise senin iç huzuruna, daha doğrusu katsayılarına bağlı.

Sabah erken bir saatte, “Büyük Çoban Yusuf”un sürüsü geçerken çingirak sesiyle uyanmıştım. Yattığım yerden başucumdaki küçük pencerenin perdesini aralayıp baktığımda bulutlarla kaplı bir gökyüzü görmüş ve bugün yağmur yağacak, diye düşünmüştüm. Oldukça iri ve geniş cüssesi olan Yusuf, yalnızca koyunların anlayacağı bir biçimde prrısst diye bağırarak arada ana avrat dümdüz söverek yamacı tırmanıyordu. Oysa düz yolda bile kısa sürede tıknefes kalacak bir görünüşü vardı. Aralarında kan bağı olduğunu öğrendiğim ve *aile* adını verdiğimiz dört iri köpek de (ana baba ve yetişkin iki yavru), sürüyle bir ilgileri yokmuş gibi, başka bir açıdan koşarak çıkıyorlardı kurumuş dikenlerle kaplı yamacı. Bu görüntü bile iç dinginliğe aralanan bir kapı gibi; kaygılardan, kuşkulardan, yakıcı düşüncelerden arındırabilir insanı. Günde dört kez duyuyorum bu çingirak sesini, çünkü öğlen sürüsüyle birlikte köye dönüyor Yusuf, evinde yemek yedikten sonra aynı yamacı ikinci kez tırmanıyor. Son dönüş ise hava karardıktan sonra oluyor. Her geçişlerinde de *aile*, bahçedeki organik atık çukuruna uğramadan edemiyor. Çünkü açlar, bakımsız ve perişanlar. Organik atık çukurunu doğal gübre üretimi olarak düşünen arkadaşıma, “Hiç umutlanma,” demiştim, “*aile* olduğu sürece gübreye dönüşecek bir şey de kalmayacak çukurda.” Sıradan bir çoban değil Yusuf, aslında çoban da değil, sürünün sahibi. Kurban Bayramı öncesi satmak için koçlar besliyor. Yani, tüccar. Ona ve sürüsüne yürekten bağlı köpeklerini aç bırakacak kadar da “hasis” bir tüccar. Onun için öğle yemeğini evinde yemek için sürüyü ve *aileyi* köye indiriyor. Sürekli aynı şeyleri yapmaktan, gün boyu yüzlerce kez prrısst demekten, koyunların ve köpeklerin hiçbir şey anlamadığı küfürleri peş

peşe sıralamaktan, her gün aynı tepelerde, bayırlarda dolaşmaktan sıkılmıyor muydu? Yusuf için zaman nasıl akıyordu? Ya da akıyor muydu? Akmıyordu. Yusuf için de, Dayı için de, caminin minaresine bağlı ses yükselticiden abuk sabuk duyurular yapan imam için de, kahveci İbrahim, bakkal Nezir, bağlandığı yerde gün boyu ayakta duran at için, tezek yığınlarında eşelenen tavuklar için, Günetapanlar için de zaman akmıyordu. Ortalıkta pek görünmeyen kadınlar ve çocuklar ne yapıyordu?

Yalnızca ezan ve sela duymaya alışkın olduğum minarenden, “Komşular,” diye haykıran imamın sesini duyunca irkilmiştim. “Komşular,” diyordu imam, “beyaz düve, bu sabah onun bunun bağçesinde gezer. Nerden geldi, nerden kaçtı kimse bilmez. Erkes sürüsünü ayvanını saysın. Beyaz düve Meçoların evin önünde bağlı. Sabağtan beri arayan suran yok. Kiminse bu ayvan gelip alsın, yoksa Akçalar’a götürürüm haa...”

Ya da:

“Sayın Ekizceliler! Komşular, duyduk duymadık demeyin! Penguan’a (Penguen konserve fabrikasına) işçi alınacak. Elim kolum tutuyor, iş lazım diyorsan, al sana fırsat! İki futograf, bir huviyet Memedali Meço’ya götür. Meço kayıt yapacak. Yaş mevzubahis değil (öksürük sesi). Benim kadar da yaşlı olmayacak haa! Komşular, bu fırsat kaçmaz. Memedali sabah sizi minibüslen Penguan’a götürecektir. Sigorta kartın hemen cebinde. Bak ne güzel iş. Bu fırsatı kaçıрма. Duyanlar duymayanlara süylesin. Benden süylenmesi...”

Halının bir bölümünde arkadaşım, kendine yakıştırdığı yeni adıyla, Ressam Rasim uyuyor. Sağ kolunu başının altına yastık yapmış. Yüzü, bedeli ödenmiş derin çizgilerle parsellenmiş. Uzun yoldan gelmiş bir kamyon

şoförü gibi yorgun, ama huzurlu. Köye geldiğimde oldukça zayıflamış ve bitkin bulmuştum onu. Hastalıktan yeni kalkmış gibiydi. İkizce'yi, bu evi çok sevdiğini görünce rahatlamış, derin bir nefes almıştım. Çünkü, kendini hiçbir yere ait görmüyor ve her yerde sıkılıyordu. Sığındığı ya da sığındığını sandığı o garip *istasyon* ise kendi kurduğu tuzaklarla doluydu. Burada, onu yaşama bağlayan incecik iplerin en kalınını örmüştü. Tutunmak için birçok iş yaratmıştı kendine. Elleri geçirdiği bahçıvan eldivenleriyle, "Buranın gerçek sahipleri onlar," dediği yabancı otları özür dilercesine yoluyor, dikenleri köklüyor, bahçesinin toprağındaki taşları temizliyordu. Asma kütüklerine ve fidanlara su vermek, çatıdaki su deposunu doldurmak için pompayı çalıştırmak gibi işler ise coşku veriyordu ona. Asmalar bu yıl üzüm vermişti, hem de ummadığı kadar çok. Önümüzdeki yıl, kendi çapında küçük bir şarap üretimine geçmeyi planlıyordu. Kendisi için, kışlık ya da bir iki aylık, isterse bir damacana olsun, her neyse işte, sonuçta kendi bağının şarabını yapacaktı. Bunu söylerken gülerken, "Hem de ne bağ!" deyip koluyla büyük bir yay çiziyordu havada. "Hepsi on kütük asma." Kısa sürede yorulsa da iş yapmaktan hoşnuttu. İçki, her istediğinde ulaşamayacağı kadar uzaktı artık ona. Büyük savaş ya da büyük onarım başlamıştı.

Bir ara tavla oynamıştık. En sevdiğimiz şey de, hiç konuşmadan verandada yatmak, TRT3 kanalına sabitlenmiş radyoyu dinlemek.

Oysa buraya, arkadaşımı ve yeni yaşam biçimini görmenin yanı sıra bizi coşturan büyük projemizi gerçekleştirmek için gelmiştim. Kaldığım süre içinde sonuçlandıramasak bile başlamış olacaktık. Ama o konu hiç açılmıyordu.

Mimoza'da Elli Gram, edebiyatımızın yetiştirdiği en önemli öykücülerden Cemil Kavukçu'nun sanatını en iyi yansıtan eserlerinden biridir. İlk kitabından bu yana eleştirmenlerin övgüyle söz ettikleri öyküleriyle Kavukçu öykücülüğümüze yepyeni bir hava kazandırmış, okurları yeni insan tipleriyle tanıştırmıştır. Kavukçu'nun öykü kişileri yaşamın tam anlamıyla "kıyısında" yer alırlar; kimsesiz parklarda, meyhanelerde bir başlarına ya da benzerleriyle bir arada bulunur, çıkışı, sıkıntılı yaşamlarından kurtuluşu, asla bulamayacaklarını bilseler de, yine kendi yaşam biçimlerinde ararlar. Bu nedenle bu öyküler hem yalın biçimleriyle hem de yazarının ince gözlemleriyle bu kişilerin birer anıtına dönüşmüştür. *Mimoza'da Elli Gram*, usta öykücünün okurlarına sunduğu bir gösteri, bir okuma şöleni. Kitabı Cemil Küçükfilibe'nin desenleriyle yayımlıyoruz.

#dışlananlar #kimsesizler #sıkıntı #içdünya #arayış #yabancılaşma #hüzün

Kapak deseni: Melih Kavukçu

 can

canyayinlari.com | [f](#) | [i](#) | [t](#) | [canyayinlari](#)

öykü

ISBN 978-975-07-4792-2

9 789750 747922